

Raadsvoorstel d.d. 22 januari 2026

Zaaknummer	Z-25-571442
Documentnummer	DOC-25-1116035
Onderwerp	Positieve zienswijze en toestemming actualisatie Gemeenschappelijke Regeling Archeologie Westfriese gemeenten en formele uittreding raad
Portefeuillehouder(s)	Jeroen Broeders
Samenvatting De tekst van de huidige regeling dateert grotendeels uit 2012. Actualisatie is daarom wenselijk, mede vanwege de Omgevingswet en om de regeling te verduidelijken. Het vaststellen van de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling heeft geen financiële gevolgen voor de begroting. Conform artikel 1 lid 2 en 3 Wet Gemeenschappelijke Regelingen wordt de gemeenteraad gevraagd om een zienswijzen af te geven voor de Gemeenschappelijke Regeling Archeologie Westfriese gemeenten. Met de actualisatie wordt ook Hollands Kroon toegevoegd aan de regeling. Sinds 2020 is met Hollands Kroon separaat een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Het geeft meer duidelijkheid door Hollands Kroon onderdeel te maken van de Gemeenschappelijke Regeling. Archeologie West-Friesland voert werkzaamheden uit in het kader van archeologie voor de colleges van de aangesloten gemeenten. In de Gemeenschappelijke Regeling Archeologie Westfriese gemeenten stonden ook de gemeenteraden als deelnemers vermeld. Er worden echter geen werkzaamheden voor de gemeenteraden uitgevoerd. Hierdoor kunnen bij deze actualisatie de gemeenteraden uittreden.	

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van d.d. 25 november 2026

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Erfgoedwet en Omgevingswet.

Overwegende dat;

Door de andere deelnemende gemeenten positieve zienswijzen zijn ingediend.

besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven op het actualiseren van de gemeenschappelijke regeling Archeologie Westfrieze gemeenten.
2. In te stemmen met de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Archeologie Westfrieze gemeenten;
3. In te stemmen met de formele uittreding gemeenteraad uit de Gemeenschappelijke Regeling Archeologie Westfrieze gemeenten;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op

De griffier,

De voorzitter,

Raadsvoorstel d.d. 22 januari 2026

Ter besluitvorming

Aanleiding

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Dit heeft invloed op de regels omtrent archeologie waardoor aanpassing van de gemeenschappelijke regeling nodig is. Daarnaast dateert de huidige regeling grotendeels van 2012. De herziening die in 2024 is vastgesteld had alleen betrekking op de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Nu is de gehele regeling tegen het licht gehouden en waar nodig verduidelijkt.

Een gemeenschappelijke regeling moet worden gesloten met de partijen die daadwerkelijk deelnemen in de regeling. Nu er geen werkzaamheden voor de gemeenteraad worden uitgevoerd, dient de gemeenteraad geen partij te zijn. Er worden alleen werkzaamheden voor het college van burgemeester en wethouders (hierna: colleges) uitgevoerd.

Door de gemeenschappelijke regeling te actualiseren sluit het aan op de Omgevingswet en zijn de afspraken duidelijk.

Voorgesteld besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven op het actualiseren van de gemeenschappelijke regeling Archeologie Westfrieze gemeenten.
2. In te stemmen met de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Archeologie Westfrieze gemeenten;

3. In te stemmen met de formele uittreding gemeenteraad uit de Gemeenschappelijke Regeling Archeologie Westfriesse gemeenten;

Beoogd resultaat

Actualisatie van de gemeenschappelijke regeling Archeologie Westfriesse gemeenten waarmee we een toegankelijke, betrokken, transparante en toekomstbestendige dienstverlening bieden. Archeologie West-Friesland zet zich in voor het behoud van cultureel erfgoed in de regio. Behoud van het cultureel erfgoed in de regio is van maatschappelijk belang. Met de actualisatie van de gemeenschappelijke regeling wordt geborgd dat Archeologie West-Friesland deze taak goed kan uitvoeren.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad dient op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen een zienswijze af te geven.

Met de gemeenschappelijke regeling wordt door de gemeenten aan de wettelijke verplichtingen voldaan. Tevens kan door de bundeling van werkzaamheden de formatie efficiënt worden ingezet. De regeling functioneert naar tevredenheid van alle gemeenten en inhoudelijke aanpassing is daarom niet gewenst.

1.2 Met een positieve zienswijze kunnen we de geactualiseerde regeling vaststellen zodat deze aansluit op de Omgevingswet en Erfgoedwet en daarnaast verduidelijkt is.

Inhoudelijk verandert er niets aan de afspraken over advisering, werkprocessen en overige verplichtingen van de betrokken gemeenten. Gemeente Hoorn is uitvoerder van de gemeenschappelijke regeling. Omdat het gaat om wettelijke taken zonder commercieel oogmerk zijn kostendekkende tarieven het uitgangspunt. Dat verandert niet met de geactualiseerde regeling. Wel staat er nu duidelijker in hoe de tarieven zijn opgebouwd, welke kosten worden toegerekend en is geactualiseerd naar veranderde omstandigheden.

2.1 Er verandert inhoudelijk niets aan de afspraken over advisering, werkprocessen en overige verplichtingen van de betrokken gemeenten.

De uitvoeringstaken zijn niet veranderd, maar in de herziene tekst uitgebreider geformuleerd en afgestemd op de Erfgoedwet en Omgevingswet. De andere deelnemende gemeente hebben al een positieve zienswijze afgegeven. Met een positieve zienswijze van deze gemeente kan de gewijzigde regeling worden vastgesteld. We zijn daarmee de laatste gemeente die om een zienswijze vraagt, maar de eerste die het vaststelt.

2.2 De Omgevingswet heeft invloed op de regels omtrent archeologie.

Hierdoor is het nodig om de regels af te stemmen. Daarnaast dateert de tekst van de huidige regeling uit 2012. Actualisatie zorgt voor verduidelijking van de regeling.

3.1 Het is een collegeregeling waarbij de gemeenteraad geen partij is.

Tijdens de evaluatie van de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling Archeologie is gebleken dat de gemeenteraad als deelnemer is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling maar er geen werkzaamheden voor de gemeenteraad worden uitgevoerd. Hierdoor is het niet zuiver om

de gemeenteraad als deelnemer op te nemen in de regeling. Gelet op de Wet gemeenschappelijke regeling, blijft de gemeenteraad wel betrokken, wanneer het een gemeenschappelijke regeling met de colleges als deelnemers wordt. Aan de gemeenteraden wordt zienswijzen gevraagd en toestemming. Zo blijft de gemeenteraad betrokken bij onder andere de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling. Het college blijft uiteraard wel deelnemer van de GR.

Hollands Kroon verzocht in 2023 toe treden aan de Gemeenschappelijke Regeling Archeologie. Afgelopen jaren heeft de gemeente Hoorn de werkzaamheden uitgevoerd op basis van een aparte dienstverleningsovereenkomst. Met deze actualisatie wordt ook Hollands Kroon toegevoegd. Hierdoor gelden voor alle gemeenten dezelfde rechten en plichten.

Kanttekeningen

1.1 Het betreft een lichte gemeenschappelijke regeling.

Er is geen algemeen bestuur waar de portefeuillehouder zitting in neemt. Het toezicht op de GR gebeurt vanuit de Ambtelijke Werkgroep bestaande uit één contactambtenaar van elke gemeente. De contactambtenaar controleert de kwartaalstaten met betrekking tot de adviezen en kwaliteit van de voortgang. Tevens is er onderling contact tussen de portefeuillehouder, contactambtenaren en personeel van AWF.

1.2 De regeling zorgt voor minder grip op financiën.

Gemeente Hoorn loopt als dienstverlenende gemeente het risico dat er minder uren worden afgenomen dan waarop de organisatie is ingericht. Dit risico wordt beperkt doordat deelnemers een vastgesteld minimaal aantal uren dienen af te nemen en dit alleen na een bepaalde periode kunnen aanpassen. Voor Medemblik is dit 707 uur. Het uurtarief wordt periodiek bijgesteld om ontwikkelingen zoals salarisverhogingen en kosteninflatie mee te nemen. Jaarlijks presenteert de centrumgemeente per gemeente de afname van het aantal uren en het tarief dat hier aan was verbonden. Omdat het gaat om wettelijke taken zonder commercieel oogmerk zijn kostendeckende tarieven het uitgangspunt. Binnen de P&C-cyclus van de gemeenschappelijke regeling kan op de financiën worden gestuurd.

2.1. De regeling kan worden gewijzigd bij een zienswijze van de raad.

Gezien het feit dat er inhoudelijk niets aan de afspraken over advisering, werkprocessen en overige verplichtingen wijzigt, is de kans op een zienswijze gering. De andere deelnemende gemeenten hebben een positieve zienswijze afgegeven. Ook wij stellen een positieve zienswijze voor en zijn daarmee de laatste gemeente. Om die reden leggen we gelijktijdig te vaststelling van de regeling voor. Door een positieve zienswijze en vaststelling te combineren in één voorstel voorkomen we dat we op korte termijn opnieuw langs de raad moeten.

Financiën

Het vaststellen van de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling heeft geen financiële gevolgen voor de begroting.

Juridische Zaken

De gemeenschappelijke regeling is opgesteld in afstemming met de andere 9 gemeenten waarbij ook is afgestemd met JZ en Strategie.

Uitvoering/evaluatie

Als 2/3 van de deelnemers toestemming heeft gegeven en het college definitief heeft besloten kan de gewijzigde regeling in werking treden. Dit gebeurt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2026.

Participatie

Dit voorstel leent zich niet voor participatie vanuit de samenleving. Het voorstel is tot stand gekomen op basis van een uitvoerig participatieproces met de betrokken gemeenten. Het voorstel tot uittreding van de gemeenteraden en actualisatie Gemeenschappelijke Regeling is ook aan de andere deelnemende gemeenteraden toegezonden.

Communicatie

Nadat de geactualiseerd Gemeenschappelijke Regeling Archeologie Westfrieze gemeenten door alle colleges is vastgesteld wordt deze gepubliceerd via de Staatscourant en overheid.nl. Intern wordt deze regeling gecommuniceerd met Omgevingszaken en PPMB, omdat zij inhoudelijk te maken hebben met deze regeling bij vergunningen en projecten.

Bijlagen

1. Tekst Gemeenschappelijke regeling Archeologie Westfrieze gemeenten na wijziging (DOC-25-1115981)
2. Toelichting gemeenschappelijk regeling Archeologie Westfrieze gemeenten (DOC-25-1115978)
3. Was-Wordt-Waarom tabel (DOC-25-1115977).

Commissie d.d. 8 januari 2026

